Κυβερνητικό πρόγραμμα ἐξήγγειλε ὁ κ. Παπανδρέου χθές στό Ἡράκλειο

Στή χθεσινή του ὁμιλία στό Ἡράκλειο, ὁ πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ κ. Ἀνδρέας Γ. Παπανδρέου εἶπε:

«Λαέ τοῦ Ἡρακλείου,

Λαέ τῆς Κρήτης,

Εἶμαι βαθιά συγκινημένος ἀπ' τήν θερμή ὑποδοχή πού μοῦ ἐπιφυλάξατε. Ἡ ἀποψινή συγκέντρωση — τό μέγα πλῆθος καί τό μέγα πάθος — δέν ἔχει προηγούμενο.

Ἀπόψε στέλνετε ἕνα βαρυσήμαντο πολιτικό μήνυμα σέ κάθε γωνιά τῆς ἑλληνικῆς γῆς. Ἀπόψε ὁ λαός τῆς Κρήτης καταδικάζει ἀνεπιφύλακτα τήν πολιτική τῆς Νέας Δημοκρατίας. Ἀπόψε ὁ λαός τῆς Κρήτης διακηρύσσει τήν ἀμετάκλητη ἀπόφασή του νά ἀνοίξει διάπλατα τή λεωφόρο πού ὁδηγεῖ στήν μεγάλη ἀλλαγή.

Διέρχεται ἡ χώρα μας μιά ἀπό τίς πιό κρίσιμες καμπές στή νεώτερη ἱστορία της. Τά στρατεύματα τοῦ Ἀττίλα συνεχίζουν τή βάναυση κατοχή τοῦ 40% τῆς Κύπρου καί ἀποτελοῦν μόνιμη ἀπειλή γιά τό ἐλεύθερο τμῆμα της. Ἐμμένει ἡ Τουρκία στίς ἄνομες διεκδικήσεις της στήν ὑφαλοκρηπίδα καί τόν ἐναέριο χῶρο τοῦ Αἰγαίου. Ζητᾶ ἐπίμονα τήν ἀποστρατικοποίηση τῶν νήσων τοῦ ἀνατολικοῦ Αἰγαίου καί θέτει θέμα γιά τή μουσουλμανική μειονότητα τῆς Θράκης.

Συνεχίζονται οἱ διαπραγματεύσεις γιά τήν ἐπανένταξη τῆς χώρας μας στό στρατιωτικό σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ. Ἀποχωρήσαμε τό θέρος τοῦ 1974 «ὁριστικά καί ἀμετάκλητα», ὅπως εἶπε τότε ὁ κ. Καραμανλής. Ἀποχωρήσαμε ὅμως γιά νά ἐπιζητήσουμε, σχεδόν ἀμέσως, τήν ἐπανένταξή μας. Δώσαμε ἔτσι τήν εὐκαιρία στίς ΗΠΑ, στό ΝΑΤΟ καί στήν Τουρκία ν' ἀσκήσουν κυνικό ἐκβιασμό. Σύμφωνα μέ τά σχέδια τοῦ Πενταγώνου καί τῶν Βρυξελλῶν, ἡ ἐπιστροφή τῆς Ἑλλάδας στό στρατιωτικό σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ ἔχει σάν ὅρο τήν ἀπεμπόληση τοῦ ἐπιχειρησιακοῦ μας ἐλέγχου στό Αἰγαῖο.

Σ' αὐτή τήν πίεση δέν ἔχει ἐνδώσει ὁ πρωθυπουργός. Αὐτή τήν πράξη τήν ἐπικροτήσαμε. Δηλώσαμε πώς τό ΠΑΣΟΚ συμπαραστέκεται σ' αὐτό τό ΟΧΙ τοῦ πρωθυπουργοῦ.

Ὁ κίνδυνος ἀπό τό ΝΑΤΟ

Ἀπόψε στό Ἡράκλειο καλοῦμε τόν πρωθυπουργό νά προχωρήσει στό δεύτερο κι ἀποφασιστικό βῆμα: Νά ἀποσύρει τήν αἴτηση τῆς ἐπανένταξης. Νά τερματίσει τίς διαπραγματεύσεις μέ τό ΝΑΤΟ ὁριστικά καί ἀμετάκλητα.

Κάποτε ἐπιτέλους πρέπει νά συναγάγει ἡ κυβέρνηση τά ἀναπόφευκτα συμπεράσματα γιά τό τί σημαίνει τό ΝΑΤΟ γιά τήν Ἑλλάδα. Τό ΝΑΤΟ στήριξε τήν ἑφτάχρονη δικτατορία. Τό ΝΑΤΟ συντόνισε τό πραξικόπημα τῶν Συνταγματαρχῶν γιά τήν ἀνατροπή τοῦ Μακαρίου μέ τή βάρβαρη εἰσβολή τοῦ Ἀττίλα στή Μεγαλόνησο. Τό ΝΑΤΟ ἐξοπλίζει τίς τουρκικές ἔνοπλες δυνάμεις μέ στόχο τήν ἀνατροπή τῆς στρατιωτικῆς ἰσορροπίας στήν περιοχή. Τό ΝΑΤΟ υἱοθετεῖ καί προωθεῖ τίς ἐπεκτατικές διεκδικήσεις τῆς Τουρκίας. Τό ΝΑΤΟ ἀπειλεῖ ἄμεσα τά κυριαρχικά μας δικαιώματα στό Αἰγαῖο.

Οἱ πρόσφατες ἐξελίξεις δικαιώνουν πανηγυρικά τίς θέσεις τοῦ ΠΑΣΟΚ. Γι' αὐτό γιά μᾶς, γιά τό ΠΑΣΟΚ, εἶναι ἀνυποχώρητη ἡ θέση πώς ἡ Ἑλλάδα πρέπει νά ἀποχωρήσει ἀπό τό ΝΑΤΟ ὁριστικά καί ἀμετάκλητα, τόσο ἀπ' τό στρατιωτικό ὅσο κι ἀπ' τό πολιτικό του σκέλος. Ποιά ἔννοια ἔχει ἐπί τέλους ἡ συμμετοχή μας στό ΝΑΤΟ ὅταν — σύμφωνα μέ κυβερνητικές δηλώσεις — ἔχει ἐκλείψει «ὁ ἐκ Βορρᾶ κίνδυνος»;

Ἐκφράζει ἡ ὑπογραφή τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς συμφωνίας γιά τίς βάσεις στή χώρα μας. Ἐκφράζει γιατί μέχρι τώρα ἡ κυβέρνηση ἔχει συνδέσει τήν τύχη της μέ τήν ἐπάνοδο στό στρατιωτικό σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ. Εἶναι γιά μᾶς, γιά τό ΠΑΣΟΚ, ἀνυποχώρητη ἡ θέση πώς οἱ ξένες βάσεις πρέπει νά φύγουν ἀπό τή χώρα μας. Ἀποτελοῦν μόνιμο κίνδυνο γιά τόν πληθυσμό μας — ἀκόμα καί σέ περίοδο εἰρήνης, ὅπως ἀποδείχνει ἡ πρόσφατη τραγωδία τῆς Σούδας. Μᾶς ἐκθέτουν στόν πυρηνικό ὄλεθρο σέ περίπτωση παγκόσμιου πολέμου. Κι αὐτό ἰσχύει ἰδιαίτερα γιά τήν Κρήτη πού ἔχει μετατραπεῖ σέ ἐγγυητικό πυρηνικό φρούριο τῶν ΗΠΑ». Ἐξυπηρετοῦν ἀποκλειστικά τά ἰμπεριαλιστικά σχέδια τῶν ΗΠΑ καί τοῦ ΝΑΤΟ στήν Ἀνατολική Μεσόγειο καί τή Μέση Ἀνατολή. Μποροῦν νά χρησιμοποιηθοῦν σέ βάρος τῆς χώρας μας στήν περίπτωση μιᾶς ἑλληνοτουρκικῆς σύγκρουσης. Ὁδηγοῦν ἀναπόφευκτα σέ παρεμβάσεις τῶν Η.Π.Α. καί τοῦ ΝΑΤΟ στήν πολιτική ζωή τῆς χώρας μας — καί ἐντείνουν ἔτσι τήν πολιτικοστρατιωτική ἐξάρτησή μας ἀπό τίς μητροπόλεις τῆς Δύσης.

Ἡ ὑποβάθμιση τοῦ «ἀνοίγματος»

Πρίν μιά ἑβδομάδα γύρισε ὁ πρωθυπουργός ἀπ' τό ταξίδι του στή Μόσχα, τή Βουδαπέστη καί τήν Πράγα. Ὅλη ἡ δημοκρατική ἀντιπολίτευση χαιρέτησε τό γεγονός σάν ἕνα θετικό βῆμα, ἕνα βῆμα πρός τά ἐμπρός στήν ἐξωτερική πολιτική τῆς χώρας μας.

Εἶναι γνωστό πώς ἐνοχλήθηκαν οἱ Η.Π.Α. καί τό ΝΑΤΟ ἀπ' τήν ἐπίσκεψη στή Μόσχα. Ἀντέδρασαν μέ κινδυνολογία καί μέ ἀπαράδεκτη παρέμβαση στή συμφωνία γιά τό Νεώριο τῆς Σύρου. Κι ὅμως τό ἑλληνικό ἄνοιγμα πραγματοποιεῖται 15 χρόνια ὕστερα ἀπ' τό ἄνοιγμα τῶν μητροπόλεων τῆς Δύσης πρός τή Μόσχα, ὅταν ἐγκαινιάσθηκε ἡ περίοδος τῆς Εἰρηνικῆς Συνύπαρξης ἀνάμεσα σ' Ἀνατολή καί Δύση. Κι ἀποτελεῖ κατά συνέπεια μιάν ἀργοπορημένη εὐθυγράμμιση τῆς Ἑλλάδας μέ τή Δύση. Τόσο ἡ 15χρονη καθυστέρηση, ὅσο καί ἡ ἀντίδραση τῶν Η.Π.Α. καί τοῦ ΝΑΤΟ στό ταξίδι τῆς Μόσχας, ἐπιβεβαιώνει πανηγυρικά τό δορυφορικό μας ρόλο στά πλαίσια τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας. Καί γιά νά μήν ὑπάρξει καμιά ἀμφιβολία ἤ παρεξήγηση, ἡ Διακήρυξη τῆς Μόσχας καταλήγει: «Ἡ παροῦσα δήλωση δέν ἐπηρεάζει κατ' οὐδένα τρόπο τίς ὑποχρεώσεις τῶν δύο μερῶν, πού ἀπορρέουν ἀπό διεθνεῖς συμφωνίες, πού ἔχουν προσυπογραφεῖ».

Ἡ σημασία τοῦ ταξιδιοῦ στή Μόσχα ἔγκειται ὄχι τόσο στά ἀποτελέσματα —πού δέν εἶναι τόσο ἐντυπωσιακά— ἀλλά στό γεγονός ὅτι ἔλαβε χώρα. Εἶναι σαφής ἡ προσπάθεια τόσο τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅσο καί τῶν συνεργατῶν του νά ὑποβαθμίσουν τή σημασία τοῦ ταξιδιοῦ μέ λόγια καί μέ ἔργα.

Συνέστησε ὁ κ. Καραμανλής κατά τήν ἀναχώρησή του στούς δημοσιογράφους νά βάλουν φρένο στή φαντασία τους γιατί κινδυνεύουν νά μεταβάλλουν τό ταξίδι σέ μυθιστόρημα.

Ὁ κ. Ράλλης σέ δήλωσή του πρίν ἀναχωρήσει ἀπ' τή Σοβιετική Ἕνωση τόνισε πώς τό ταξίδι δέν εἶχε σκοπό τήν ἀλλαγή τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς. Κι ὁ κ. Ἀβέρωφ, μιλώντας πρός τούς ἀξιωματικούς τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ δήλωσε πώς «ἀνήκουμε στή Δύση, μέ τήν ὁποία μᾶς συνδέουν παραδοσιακοί καί πνευματικοί δεσμοί. Ἀλλά προσπαθοῦμε καί ἔχουμε καί μέ τόν ἄλλο συνασπισμό σχέσεις φιλίας καί συνεργασίας».

Αὐτά εἶναι τά λόγια. Ἀλλά ὑπάρχουνε καί ἔργα. Ἀμέσως μετά τή Μόσχα θά ἐπισκεφτεῖ ὁ πρωθυπουργός πρωτεύουσες στή Δύση — κι ἀκόλουθα θά πάει στό Πεκίνο. Ἔτσι «ἰσοπεδώνει» τό ταξίδι του στή Μόσχα.

Ἡ «ἐνσωμάτωση» στή Δύση

Πρόσφατα χαρακτήρισε ὁ πρωθυπουργός ὡς «πολυδιάστατη» τήν ἐξωτερική πολιτική του. Ὅμως, σύμφωνα καί μέ τήν δική του δήλωση, τό «ἀνήκομεν εἰς τήν Δύσιν» συνεχίζει νά ἀποτελεῖ τόν βασικό προσανατολισμό, τό θεμέλιο λίθο, τόν κύριο ἄξονα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς του. Ἡ ἔνταξη στήν ΕΟΚ, ἡ ἐπίμονη προσπάθεια —πάνε δυό χρόνια τώρα— γιά τήν ἐπιστροφή στό ΝΑΤΟ, ἡ φιλοξενία τῶν ἀμερικανικῶν βάσεων στή χώρα μας, εἶναι οἱ τρεῖς ὄψεις τοῦ «ἀνήκομεν εἰς τήν Δύσιν». Μέ τήν ἔνταξη τῆς χώρας μας στήν ΕΟΚ, μέ τήν ἐπιστροφή στό στρατιωτικό σκέλος τοῦ ΝΑΤΟ, μέ τήν ὑπογραφή τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς συμφωνίας γιά τίς βάσεις — ἄν ὅλα αὐτά πραγματοποιηθοῦν — τότε ὁλοκληρώνεται ἡ στρατιωτική, πολιτική καί οἰκονομική ἐξάρτηση τῆς χώρας μας ἀπ' τήν Οὐάσιγκτον καί τίς Βρυξέλλες. Τότε ἡ Ἑλλάδα ἐνσωματώνεται στή Δύση, σάν ἐπαρχία τῆς ΕΟΚ καί δορυφόρος τοῦ ΝΑΤΟ καί τῶν ΗΠΑ.

Ἐγκλωβισμένη ἡ Ἑλλάδα στό ΝΑΤΟ καί τήν ΕΟΚ δέν εἶναι δυνατό νά διαμορφώσει μιά πραγματική πολυδιάστατη ἐξωτερική πολιτική. Κάθε ἄνοιγμα πρός τήν Ἀνατολή ἤ πρός τούς ἀδέσμευτους θά ἐλέγχεται σχεδόν ἀπόλυτα ἀπ' τούς μηχανισμούς τῆς Συμμαχίας.

Ἦρθε ἡ ὥρα ἐπιτέλους νά ἀποτινάξει ἡ χώρα μας τά δεσμά πού χάλκευσαν γι' αὐτήν οἱ ΗΠΑ καί τό ΝΑΤΟ. Ἦρθε ἡ ὥρα νά διακηρύξουμε πώς ἡ ἐξωτερική πολιτική μας διαμορφώνεται χωρίς δεσμεύσεις, σύμφωνα μόνο μέ τά συμφέροντα τοῦ ἔθνους καί τοῦ λαοῦ μας.

Τό οἰκονομικό ἀδιέξοδο

Στά πέντε χρόνια πού πέρασαν ἡ κυβέρνηση τῆς Νέας Δημοκρατίας ἔδωσε ἐξετάσεις κι ἀπέτυχε οἰκτρά σ' ὅλα τά μέτωπα. Ἡ πιό ἔντονη, ἡ πιό ἐντυπωσιακή ἀποτυχία της εἶναι τό οἰκονομικό ἀδιέξοδο στό ὁποῖο ὁδήγησε τή χώρα. Ἡ ἀβάσταχτη ἀκρίβεια γιά τίς λαϊκές τάξεις καί τό φάσμα τῆς ὕφεσης καί ἀνεργίας (πού ἄρχισε κιόλας νά ἐμφανίζεται στόν ὁρίζοντα) συνθέτουν τήν σκληρή οἰκονομική πραγματικότητα τῆς χώρας μας.

Ἡ κυβέρνηση, ἐκφραστής τῶν συμφερόντων τοῦ μεγάλου κεφαλαίου, προσπαθεῖ μέ σπασμωδικά, ἀσυντόνιστα καί ἀντιφατικά μέτρα, νά σταματήσει τόν κατήφορο πού πῆρε ἡ οἰκονομία τῆς χώρας.

Τό προσωπεῖο τῆς Δεξιᾶς ἔπεσε. Οἱ παγιδευμένοι ὀπαδοί της — αὐτοί πού προέρχονται ἀπ' τίς τάξεις τῶν ἐργαζομένων — οἱ ἀγρότες, οἱ ἐργάτες, οἱ μισθωτοί — βλέπουν πιά ἀνάγλυφη τήν πραγματικότητα.

Συνειδητοποιοῦν κάθε μέρα καί περισσότερο πώς ἡ Δεξιά εἶναι ἡ πολιτική ἔκφραση τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας — ντόπιας καί ξένης. Συνειδητοποιοῦν ἐπίσης, πώς γι' αὐτόν ἀκριβῶς τό λόγο, δέν εἶναι σέ θέση ἡ κυβέρνηση νά ἐλέγξει τήν πορεία τῆς οἰκονομίας.

Γι' αὐτό, σήμερα, περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη φορά, εἶναι ἐπιτακτική ἡ ἀνάγκη γιά τή ριζική ἀλλαγή. Μιά ἀλλαγή πού θά βγάλει τή χώρα ἀπό τό ἀδιέξοδο. Μιά ἀλλαγή πού θά θέσει στέρεα τά θεμέλια γιά μιά γερή ἀλλά καί σταθερή οἰκονομική καί κοινωνική ἀνάπτυξη. Μιά ἀλλαγή πού θ' ἀνοίξει τή λεωφόρο πού ὁδηγεῖ στήν κοινωνική ἀπελευθέρωση τοῦ ἐργαζόμενου Ἕλληνα.

Γι' αὐτό, χρειάζεται σήμερα μιά ριζικά διάφορη πολιτική βούληση. Μιά βούληση χωρίς δεσμεύσεις καί ὑποτέλεια στό οἰκονομικό κατεστημένο. Μιά βούληση πού βάζει μοναδικό γνώμονα τό συμφέρον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Αὐτήν ἀκριβῶς τήν πολιτική βούληση ἐκφράζει τό Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα.

Τό ΠΑΣΟΚ βάζει σάν ἄμεσο πολιτικό στόχο τήν ἀποτελεσματική ἀντιμετώπιση τοῦ οἰκονομικοῦ ἀδιεξόδου, πού εἶναι καρπός τῆς πεντάχρονης διακυβέρνησης τῆς χώρας ἀπ' τή Δεξιά. Εἶναι πιά φανερό πώς ἡ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων πού συσσωρεύτηκαν τά πέντε τελευταῖα χρόνια ἀποτελεῖ ἀναγκαία προϋπόθεση γιά τή δρομολόγηση τῆς χώρας στήν πορεία πού ὁδηγεῖ στό σοσιαλιστικό μετασχηματισμό, στήν κοινωνική ἀπελευθέρωση τοῦ ἐργαζόμενου Ἕλληνα. Μέ βάση ἕνα τέτοιο κυβερνητικό πρόγραμμα τό ΠΑΣΟΚ θά διεκδικήσει τήν ἐξουσία.

Ὁ πληθωρισμός καί τό πετρέλαιο

Δύο εἶναι τά κρίσιμα χαρακτηριστικά τῶν οἰκονομικῶν ἐξελίξεων τῆς πενταετίας. Πρῶτο, ἡ ἐπιδείνωση τοῦ πληθωρισμοῦ, πού ἄρχισε νά παίρνει ἐκρηκτικές διαστάσεις μέσα στό '79. Δεύτερο, ἡ οὐσιαστική ἀναπτυξιακή στασιμότητα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Σέ σύγκριση μέ τό 1974 ἡ δραχμή ἔχασε μέχρι τό 1979 τό 50% τῆς ἀγοραστικῆς της ἀξίας. Μπήκαμε ἤδη σέ μιά νέα ἐπικίνδυνη φάση πληθωριστικῆς ἔξαρσης. Ἡ ἀξία τῆς δραχμῆς θά μειωθεῖ κατά 25% περίπου μέσα στό 1979. Κι αὐτό ἐνῶ ὁ ἀρχικός στόχος τῆς κυβέρνησης γιά τό 1979 ἦταν ἡ αὔξηση τοῦ τιμάριθμου μόνο κατά 10%.

Σ' αὐτό τό στόχο, στό 10%, στήριξε ἡ κυβέρνηση τήν εἰσοδηματική της πολιτική — τήν πολιτική τῆς μονόπλευρης λιτότητας, τῆς λιτότητας γιά τούς πολλούς καί τῆς χλιδῆς γιά τούς ὀλίγους. Ἔτσι, περιορίστηκαν οἱ αὐξήσεις μισθῶν καί ἡμερομισθίων, σέ ἐπίπεδα πολύ κατώτερα ἀπ' ὅτι ἀπαιτοῦσε ἡ ἀπώλεια τοῦ πραγματικοῦ τους εἰσοδήματος ἀπ' τόν πληθωρισμό.

Προσπαθεῖ ἡ κυβέρνηση νά ἐπιρρίψει τήν εὐθύνη γιά τόν πληθωρισμό στήν ἀνατίμηση τοῦ πετρελαίου καί ἄλλων πρώτων ὑλῶν, πού εἰσάγονται στή χώρα μας. Τό προσπαθεῖ μάταια. Γιατί ὁ ρυθμός ἀνόδου τοῦ τιμάριθμου στήν Ἑλλάδα εἶναι ὑπερδιπλάσιος τοῦ ἀντίστοιχου ρυθμοῦ στήν ΕΟΚ. Ἡ ἐνεργειακή κρίση —τό μεγάλο ἄλλοθι τῆς κυβέρνησης γιά τήν πατατγώδη ἀποτυχία τῆς οἰκονομικῆς της πολιτικῆς δέν θά εἶχε σοβαρές ἐπιπτώσεις στήν οἰκονομία τῆς χώρας μας ἄν εἶχε ὑπάρξει ὁλοκληρωμένο πρόγραμμα γιά τήν ἀξιοποίηση τῶν ἐγχώριων πηγῶν ἐνεργείας.

Οἱ ἐπιχειρήσεις καί οἱ πιστώσεις

Ἡ κυβέρνηση τοῦ κ. Καραμανλῆ οὔτε θέλει οὔτε μπορεῖ νά ξεπεράσει τούς περιορισμούς πού βάζει στήν ἄσκηση τῆς πολιτικῆς της ἡ ταξική της τοποθέτηση. Κι αὐτό εἶναι ὁλοφάνερο, τόσο στήν πιστωτική ὅσο καί στή δημοσιονομική πολιτική της.

Ἀπ' τό '74 μέχρι σήμερα, ἡ μέση ἐτήσια αὔξηση τῶν πιστώσεων ἔφτασε στό 23% περίπου (μέ ἀντίστοιχη αὔξηση τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας). Δηλαδή αὐξήθηκε μέ ρυθμό πενταπλάσιο ἀπ' τόν ρυθμό αὔξησης τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Κι αὐτό σημαίνει διαρροή σέ μεγάλη ἔκταση τῶν πιστώσεων σέ μή παραγωγικές, κερδοσκοπικές ἐπιχειρήσεις. Ἡ ἀλόγιστη κι ἀντιπαραγωγική ἐπέκταση τῶν πιστώσεων ἀποτέλεσε βασικό πληθωριστικό παράγοντα. Ταυτόχρονα, ὁδήγησε σέ ἀναδιανομή τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου σέ βάρος τῶν μή προνομιούχων τάξεων, πρός ὄφελος τοῦ μεγάλου κεφαλαίου.

Τό τραπεζικό σύστημα μονοπωλεῖται κυριολεκτικά ἀπό λίγα ντόπια καί ξένα συγκροτήματα. Τόν Αὔγουστο τοῦ 1978 εἰκοσιπέντε (25) βιομηχανίες πού ἀνήκουν στήν ὁμάδα τῶν 100 μεγαλυτέρων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας χρωστοῦσαν στίς Τράπεζες 50 δισ. δραχμές περίπου. Αὐτό τό ποσόν εἶναι μεγαλύτερο ἀπό τό σύνολο τῶν δανείων γιά ἐγγειοβελτιωτικά ἔργα καί ἐξοπλισμό στή γεωργία (46 δισεκ. δραχμές κατά τήν ἴδια περίοδο).

Οἱ περισσότερες ἀπό τίς ἐπιχειρήσεις αὐτές δεσπόζονται ἀπό τό ξένο πολυεθνικό κεφάλαιο. Ἔρχεται στόν τόπο μας γιά νά συμμετάσχει στήν ληστρική ἐκμετάλλευση τῶν λαϊκῶν ἀποταμιεύσεων μαζί μέ τό ντόπιο κεφάλαιο. Τά τεράστια κέρδη πού πραγματοποιοῦν ἔτσι σέ βάρος τῶν λαϊκῶν ἀποταμιεύσεων τά φυγαδεύουν στό ἐξωτερικό μέ τή γνωστή τεχνική τῆς ὑπερτιμολόγησης καί ὑποτιμολόγησης.

Ἡ πιστωτική πολιτική τῆς Δεξιᾶς εἶναι ταγμένη στήν ἐξυπηρέτηση τῶν ντόπιων καί ξένων μονοπωλίων. Τό τεράστιο παραγωγικό δυναμικό τῶν μικρομεσαίων ἐπιχειρήσεων βρίσκεται οὐσιαστικά παραγκωνισμένο ἀπ' τό τραπεζικό σύστημα.

Εἶναι ἐπιτακτική καί ἄμεση ἡ ἀνάγκη νά μετατραπεῖ τό νομισματικό - πιστωτικό σύστημα ἀπό ὑποχείριο τοῦ μεγάλου κεφαλαίου σέ πραγματικό ὄργανο ἀνάπτυξης τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Χωρίς τή ριζική αὐτή ἀλλαγή εἶναι ματαιοπονία νά μιλοῦμε σοβαρά γιά ἔλεγχο τοῦ πληθωρισμοῦ καί γιά κοινωνική καί οἰκονομική προκοπή τοῦ τόπου.

Ἡ στασιμότητα κι ἡ ἐξάρτηση

Τά μεγάλα δημοσιονομικά ἐλλείμματα καί ἡ ἀλόγιστη ἐπέκταση τῶν δημοσίων δαπανῶν, τόσο τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ ὅσο καί τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπενδύσεων ὁδήγησαν σέ ἐπιδείνωση τοῦ πληθωρισμοῦ.

Ταυτόχρονα, μέ τή φορολογική πολιτική τῆς Νέας Δημοκρατίας, ὁ λαός ἔφερε καί φέρει τό κύριο βάρος τῶν ἐσόδων τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Γιατί τά ἔσοδα ἀπό τήν ἔμμεση φορολογία — πού πλήττουν ἰδιαίτερα τίς λαϊκές τάξεις, ἐξακολουθοῦν νά ἀποτελοῦν τά ¾ τῶν συνολικῶν ἐσόδων ἀπό φόρους. Γιατί οἱ ἄμεσοι φόροι στηρίζονται κατά τό μέγιστο μέρος στά δηλωθέντα εἰσοδήματα τῶν μισθωτῶν καί τῶν συνταξιούχων.

Τά νέα φορολογικά μέτρα πού ἐγκαινίασε ἡ Κυβέρνηση τῆς Νέας Δημοκρατίας μέσα στό 1979 ἐνίσχυσαν τήν ἀνισοκατανομή τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Τά ἀμάχητα τεκμήρια δημιουργοῦν πλασματικά, ἀνύπαρκτα εἰσοδήματα στά λαϊκά στρώματα. Ταυτόχρονα ἀποθαρρύνουν τήν ἀποταμιευτική ροπή καί ὁδηγοῦν ἔτσι στήν παραπέρα ὄξυνση τοῦ πληθωρισμοῦ. Παράλληλα, τό μεγάλο κεφάλαιο ξεφεύγει ἀπ' τήν ἐμβέλεια τῶν ἀμάχητων τεκμηρίων. Ἔτσι, μένει ἀσύδοτη ἡ οἰκονομική ὀλιγαρχία πού εἶναι ἡ κύρια ὑπεύθυνη γιά τήν μεγάλη φοροδιαφυγή.

Συνεχίζεται καί ἐνισχύεται παραπέρα ἡ πολιτική τ[ῶν ἀνεξέλεγκτων] [ἀναπτυ]ξιακῶν κινήτρων. Μέ [τόν] τρόπο πού παρέχονται ἀποτελοῦν χαριστικές παροχές στό μεγάλο Κεφάλαιο. Μειώνουν ἀντίστοιχα τά ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ καί τά περιθώρια γιά μιά δικαιότερη φορολογική πολιτική. Εἶναι χαρακτηριστικό πώς ἡ Κυβέρνηση δέν μπόρεσε ἀκόμα νά παρουσιάσει τό Οἰκονομικό Πρόγραμμα πού ὁ Πρωθυπουργός ὑποσχέθηκε ἐδῶ καί πέντε χρόνια στόν Ἑλληνικό λαό. Κι αὐτό γιατί ἡ οἰκονομική πολιτική της χρεωκόπησε. Ἡ χρεωκοπία τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς στά πέντε χρόνια πού πέρασαν ἐκφράζεται ἀκόμη κι ἀπ' τήν ἀδυναμία της νά δημιουργήσει τίς προϋποθέσεις γιά τήν οἰκονομική ἀνάπτυξη τῆς χώρας.

Ἡ ἐπενδυτική ἀτονία καί εἰδικότερα ἡ πτωτική πορεία τῶν βιομηχανικῶν ἐπενδύσεων ἀπειλοῦν νά ὁδηγήσουν τήν οἰκονομία σέ στασιμότητα. Παράλληλα, ἐπιδεινώνουν τίς πληθωριστικές συνέπειες τῆς πιστωτικῆς καί δημοσιονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβέρνησης.

Οἱ δυσμενεῖς ἐξελίξεις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας καί οἱ ἀντιξοότητες πού δημιούργησε [ἡ ἐ]νεργειακή κρίση ἀντανακλῶνται σ[έ ση]μαντική ἐπιδείνωση τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Στό τέλος τοῦ 1979, τόσο τό ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου ὅσο καί τό ἔλλειμμα τρεχουσῶν συναλλαγῶν θά ἔχουν διπλασιαστεῖ σέ σχέση μέ τό 1975. Παράλληλα, ἐντείνεται ἡ ἐξάρτηση τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἀπ' τόν ἐξωτερικό δανεισμό, πού εἶχε φτάσει τό '78 τά 5 δισ. δολ.

Ὁ μαρασμός τῆς ἐπαρχίας

Τίς συνέπειες τοῦ πληθωρισμοῦ καί τῆς πολιτικῆς τῆς μονόπλευρης λιτότητας ὑφίστανται οἱ ἐργαζόμενοι — οἱ ἐργάτες, οἱ ἀγρότες, οἱ μισθωτοί καί οἱ συνταξιοῦχοι.

Τά ἀλλεπάλληλα κύματα τῆς ἀκρίβειας καί ἡ ἀντιλαϊκότητα τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς πλήττουν μέ ἰδιαίτερη σφοδρότητα τόν Ἕλληνα ἀγρότη. Σάν νά μή φτάνουν οἱ καιρικές ἀντιξοότητες, ἡ ἀπαράδεκτα ἀνεπαρκής ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων καί ἡ ἀνύπαρκτη ἀσφάλιση τοῦ γεωργικοῦ Κεφαλαίου. Σάν νά μή φτάνει ὁ ἐμπαιγμός τῆς ἰατροφαρμακευτικῆς περίθαλψης καί ἡ ὕβρις τῶν συντάξεων πείνας. Οἱ παραγωγοί ἔχουν νά ἀντιπαλαίσουν μέ τήν κυβερνητική πολιτική τιμῶν, τιμῶν πού δέν καλύπτουν κάν τό κόστος τῆς παραγωγῆς.

Ἔχουν νά ἀντιπαλαίσουν καί μέ ἕνα τεράστιο σμῆνος μεσαζόντων πού ἀπομυζοῦν τόν ἱδρώτα τοῦ μόχθου τους. Ταυτόχρονα, μέ τήν διατάραξη τῆς σχέσης τιμῶν πού δημιουργεῖ ὁ πληθωρισμός, χειροτερεύουν συνεχῶς οἱ ὅροι ἀνταλλαγῆς μεταξύ ἀγροτικῶν καί βιομηχανικῶν προϊόντων.

Ἄν δέν ὑπάρξει ἔγκαιρα ριζική ἀλλαγή τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς γιά τήν οἰκονομική καί κοινωνική ἀνάπτυξη τῆς ὑπαίθρου, ἡ ἑλληνική ἐπαρχία θά ὁδηγηθεῖ ἀναπόφευκτα σέ ὁριστικό μαρασμό.

Πικρή πεῖρα τῆς ἀντιαγροτικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβέρνησης ἔχουν οἱ ἀγρότες τῆς Κρήτης. Οἱ τιμές πού ὁρίζονται γιά τά βασικά ἀγροτικά προϊόντα τῆς Μεγαλονήσου — τιμές πού ὁρίζονται συνήθως πολύ καθυστερημένα — δέν ἐξασφαλίζουν οὔτε κάν τό κόστος παραγωγῆς. (Σουλτανίνα, σταφύλια, λάδι).

Ἡ Κυβερνητική ἐγκατάλειψη εἶναι ὁλοφάνερη στόν τομέα τῆς γεωργικῆς ὑποδομῆς. Ἡ Κυβέρνηση ἀφήνει οὐσιαστικά ἀνεκμετάλλευτο τόν τεράστιο ὑδάτινο πλοῦτο τοῦ νησιοῦ, ἐνῶ διατηρεῖ ἕνα ἀνεπαρκέστατο ὁδικό δίκτυο σ' ὁλόκληρη τήν Κρήτη. Φυσικά, μιά τέτοια κατάσταση κρατᾶ τήν παραγωγικότητα σέ ἀπαράδεκτα χαμηλά ἐπίπεδα, παρά [τίς ἐ]πίπονες προσπάθειες τῶν ἀγ[ρο]τῶν.

Ἡ ἔνταξη καί ἡ γεωργία

Ἡ Κυβέρνηση δέν στρέφεται στό ἐξωτερικό μονάχα γιά νά δικαιολογήσει τήν οἰκονομική κρίση καί τόν πληθωρισμό. Στρέφεται στό ἐξωτερικό ἐπίσης καί γιά τή λύση ὅλων τῶν προβλημάτων μας. Ἡ ἔνταξή μας στήν ΕΟΚ εἶναι γιά τήν Κυβέρνηση ὁ ἀπό μηχανῆς θεός.

Ἐμεῖς, τό ΠΑΣΟΚ, εἴμαστε βέβαιοι πώς ἡ Κυβερνητική ἐπιλογή ἀντιστρατεύεται στά πραγματικά συμφέροντα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Γιά μᾶς, γιά τό ΠΑΣΟΚ, τό πρόβλημα τῆς κοινωνικῆς καί οἰκονομικῆς δομῆς καί ἀνάπτυξης τῆς χώρας, ὅπως καί τῶν γενικότερων ἐθνικῶν ἐπιλογῶν εἶναι πρόβλημα δικό μας, ἑλληνικό. Πρόβλημα πού πρέπει νά ἀντιμετωπισθεῖ χωρίς ἐξωτερικό ἐπηρεασμό. Καί μέ πλήρη συναίσθηση τῆς ἱστορικῆς εὐθύνης γιά τό μέλλον τοῦ ἔθνους.

Ἡ Κυβέρνηση ἀντίθετα ἀναθέτει τήν εὐθύνη γιά τό μέλλον τοῦ τόπου σέ ἐξωελληνικά κέντρα ἀποφάσεων. Πιστεύει — ἤ λέει πώς πιστεύει πώς ἡ ἔνταξη στήν ΕΟΚ θά δημιουργήσει αὐτόματα τίς προϋποθέσεις γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς χώρας. Τέτοιος αὐτοματισμός ὄχι μόνο δέν ὑπάρχει ἀλλά λειτουργοῦν στά πλαίσια τῆς ΕΟΚ μηχανισμοί πού ὁδηγοῦν σέ ἐπιδείνωση, σέ ἔξαρση τῶν περιφερειακῶν διαφορῶν μέσα στήν ἴδια τήν Κοινότητα. Γιά μᾶς, γιά τό ΠΑΣΟΚ, δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία πώς ἡ Ἑλλάδα μέ τήν ἔνταξη της στήν ΕΟΚ, θά χάσει τήν ἱστορική εὐκαιρία νά διαμορφώσει καί νά ἀκολουθήσει μιά αὐτοδύναμη καί ἐθνικά ἀνεξάρτητη ἀναπτυξιακή πορεία.

Ἰδιαίτερα ὀδυνηρές θά εἶναι οἱ ἐπιπτώσεις τῆς ἔνταξης στόν ἀγροτικό τομέα. Ὁ προσανατολισμός πού προσπαθεῖ νά ἐπιβάλει μέ τήν ΚΑΠ ἡ ΕΟΚ ἀποβλέπει στή δημιουργία ἀγροτικοῦ καπιταλισμοῦ πού θά στηρίζεται στήν ἀνελέητη ἐξόντωση τῶν μικρομεσαίων ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Σ' αὐτό τό στόχο εἶναι προσαρμοσμένο τό σύστημα τῶν κινήτρων (τιμῶν, ἐπιδοτήσεων, τεχνικῶν προδιαγραφῶν, ποσοτικῶν περιορισμῶν κλπ.). Ἡ πολιτική αὐτή ὁδηγεῖ ἀναπόφευκτα σέ προλεταριοποίηση μεγάλου ἀριθμοῦ μικρομεσαίων καλλιεργητῶν. Βαυκαλίζει τούς ἀγρότες ἡ Κυβέρνηση μέ φανταστικά εἰσοδήματα πού θά διαμορφωθοῦν ἀπ' τήν διαφορά τιμῶν μεταξύ ἑλληνικῶν καί Κοινοτικῶν τιμῶν. Ὅμως, σκόπιμα ἡ Κυβέρνηση ἀποφεύγει νά πληροφορήσει τούς ἀγρότες πώς μέ τόν καλπάζοντα πληθωρισμό καί μέ τόν περιορισμό τῶν ἀνατιμήσεων τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἀπ' τήν Ε.Ο.Κ. μιά τέτοια διαφορά, κι ἄν ἀκόμα ὑπάρχει σήμερα, θά ἔχει ἐξαφανισθεῖ μέχρι τήν ἔνταξη.

Πρόγραμμα γιά δίκαιη κατανομή

Ἡ μακροπρόθεσμη καταπολέμηση τοῦ πληθωρισμοῦ ἀπαιτεῖ τήν ριζική ἀναδιαμόρφωση τῆς πιστωτικῆς, δημοσιονομικῆς καί ἀναπτυξιακῆς μας πολιτικῆς. Ἀπαιτεῖ ὅμως ταυτόχρονα καί μέτρα πού θά ἀποδώσουν ἄμεσα. Τέτοια εἶναι:

● ΠΡΩΤΟ, ἡ αὐτόματη τιμαριθμική ἀναπροσαρμογή τῶν ἀμοιβῶν τῶν ἐργαζομένων σέ τακτά χρονικά διαστήματα. Κι αὐτό ἄσχετα ἀπό τήν ἀναπροσαρμογή κάθε χρόνο τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἔτσι ὥστε νά ἀντανακλοῦν τήν συμμετοχή τῶν ἐργαζομένων στίς αὐξήσεις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

● ΔΕΥΤΕΡΟ, ὁ ἀποτελεσματικός ἔλεγχος τιμῶν καί κερδῶν, ἰδιαίτερα τῶν τιμῶν πού διαμορφώνονται μονοπωλιακά καί ἐπηρεάζουν σέ μεγάλη ἔκταση ὅλο τό σύστημα τῶν τιμῶν. Ἡ ταξική τοποθέτηση τῆς Κυβέρνησης καί ἡ ἔλλειψη κατάλληλου μηχανισμοῦ ἐλέγχου ἐξηγοῦν τήν πλήρη ἀποτυχία της σ' αὐτό τό μέτωπο.

● ΤΡΙΤΟ, ἡ ἐτήσια τιμαριθμική ἀναπροσαρμογή τῆς φορολογικῆς κλίμακας. Μ' αὐτό τό μέτρο φορολογεῖται τό πραγματικό καί μόνο εἰσόδημα τῶν μισθωτῶν. Δηλαδή, ἡ τιμαριθμική ἀναπροσαρμογή τῶν ἀμοιβῶν, δέν θεωρεῖται σάν αὔξηση τοῦ εἰσοδήματος.

Ἐπιβάλλεται ἐπίσης ἡ ριζική ἀλλαγή τῆς δομῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ γιά νά καταστεῖ ὄργανο ἀνάπτυξης τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἀναχαίτισης τῶν πληθωριστικῶν πιέσεων καί δικαιότερης κατανομῆς τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

Γιά νά καταστεῖ δικαιότερη ἡ κατανομή τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἀπαιτοῦνται μιά σειρά ἀπό μέτρα πού περιλαμβάνουν:

● ΠΡΩΤΟ, τήν ἀναπροσαρμογή τῶν συντελεστῶν τῆς φορολογικῆς κλίμακας μέ στόχο τήν ἐλάφρυνση τῶν κατωτέρων εἰσοδηματικῶν κλιμακίων.

● ΔΕΥΤΕΡΟ, τήν μείωση τοῦ φορολογητέου εἰσοδήματος ἀπό τό καταβαλλόμενο μίσθωμα, γιά ἐκείνους πού δέν διαθέτουν κατοικία, μέ ἀντίστοιχη μεταχείριση τοῦ τεκμαρτοῦ εἰσοδήματος ἀπό ἰδιοκατοίκηση.

● ΤΡΙΤΟ, τήν κατάργηση τῶν ἀμάχητων τεκμηρίων πού ὁδηγοῦν σέ φορολόγηση πλασματικῶν εἰσοδημάτων — ἐνῶ ἀφήνουν ἄθικτη τήν φοροδιαφυγή τοῦ μεγάλου Κεφαλαίου.

● ΤΕΤΑΡΤΟ, τήν κατάργηση τῆς φορολόγησης τῶν συντάξεων. Αὐτό εἶναι τό ἐλάχιστο πού μπορεῖ νά προσφέρει ἕνα κράτος δικαίου στούς ἀπόμαχους τῆς ἐργασίας.

● ΠΕΜΠΤΟ, τή ριζική τροποποίηση τοῦ Κώδικα Φορολογικῶν Στοιχείων, ὥστε νά γίνει ἀποτελεσματικό ὅπλο ἐλέγχου γιά τήν πάταξη τῆς φοροδιαφυγῆς.

Ἰδιαίτερο βάρος θά δοθεῖ στήν πάταξη τῆς φοροδιαφυγῆς ἀπό τίς ντόπιες καί ξένες μεγάλες ἐπιχειρήσεις πού χρησιμοποιοῦν σέ μεγάλη κλίμακα τήν τεχνική τῆς ὑπερτιμολόγησης καί ὑποτιμολόγησης.

Ἡ κοινωνικοποίηση ἐπιχειρήσεων

Ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, συνδέεται ἄμεσα μέ τό ὕψος καί τήν σύνθεση τῶν ἐπενδύσεων. Εἶναι γι' αὐτό ἄμεση καί ἐπιτακτική ἡ ἀναμόρφωση τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων μέ σχεδόν ἀποκλειστικό κριτήριο τή συμβολή τους στήν οἰκονομική ἀνάπτυξη τῆς χώρας. Ἔτσι ἡ Πολιτεία θά συμβάλλει στή διαμόρφωση τῆς ἀναπτυξιακῆς ὑποδομῆς, ἐνῶ ἡ Τοπική Αὐτοδιοίκηση θά συντάσσει καί ἐκτελεῖ τά περιφερειακά καί τοπικά προγράμματα πού ἐντάσσονται στό ἐθνικό πρόγραμμα κοινωνικῆς καί οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης.

Σήμερα ἡ στασιμότητα, ἡ ἀτονία τῶν βιομηχανικῶν ἐπενδύσεων ὁδηγεῖ στήν ἐπιδείνωση τοῦ πληθωρισμοῦ καί ὑπονομεύει τίς ἀναπτυξιακές προοπτικές τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Τό ΠΑΣΟΚ εἶναι ἕτοιμο νά ἀντιμετωπίσει μέ ἀποφασιστικότητα αὐτό τό πρόβλημα μέ τήν ἄμεση καί ριζική ἀναμόρφωση τῶν εἰδικῶν ἐπενδυτικῶν ὀργανισμῶν (ΕΤΒΑ κ.λ.π.), ἔτσι ὥστε νά ἀναπληρωθεῖ τό ἐνδεχόμενο ἐπενδυτικό κενό, χωρίς κλυδωνισμούς καί ἐπικίνδυνες διακοπές στήν ἐφαρμογή τοῦ ἐθνικοῦ ἀναπτυξιακοῦ προγράμματος.

Τό ΠΑΣΟΚ δίνει ἰδιαίτερη σημασία στήν κινητοποίηση τοῦ τεράστιου παραγωγικοῦ δυναμικοῦ τῶν μικρομεσαίων ἐπιχειρήσεων. Γιά τό σκοπό αὐτό θά ἐγκαινιαστεῖ μιά νέα πολιτική κινήτρων πού θά 'ναι στενά συνδεμένη μέ τούς στόχους τοῦ ἀναπτυξιακοῦ προγράμματος.

Τό ΠΑΣΟΚ εἶναι ἀποφασισμένο νά προστατεύσει τό ἐθνικό του πρόγραμμα γιά τήν κοινωνική καί οἰκονομική ἀνάπτυξη τῆς χώρας ἀπό τήν ὑπονόμευση τῆς ντόπιας καί ξένης οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας. Γι' αὐτό θά προχωρήσει στή βαθμιαία κοινωνικοποίηση τῶν βασικῶν στρατηγικῶν τομέων τῆς οἰκονομίας μας πού ἀποτελοῦν τήν οἰκονομική ὑποδομή του. Τέτοιοι τομεῖς εἶναι: οἱ Τράπεζες καί οἱ Ἀσφάλειες, οἱ μαζικές μεταφορές καί Ἐπικοινωνίες, ἡ Ἐνέργεια οἱ ἐπιχειρήσεις Κοινῆς Ὠφέλειας, τό μεγάλο ἐξαγωγικό καί εἰσαγωγικό ἐμπόριο, οἱ μεγάλες ἐπιχειρήσεις ἐκμετάλλευσης τοῦ ὀρυκτοῦ πλούτου, τά Ναυπηγεῖα, ἡ βιομηχανία χάλυβος, τσιμέντων, λιπασμάτων, καθώς καί οἱ ἐπιχειρήσεις πού ἀφοροῦν τήν ἐθνική ἄμυνα καί τά φάρμακα. Αὐτά τά μέτρα ἔχουν χαρακτήρα ἀντιμονοπωλιακό καί ἀντιεξαρτησιακό. Ἀποβλέπουν στό νά περάσει ὁ ἔλεγχος τῶν στρατηγικῶν τομέων - μοχλῶν στό κοινωνικό σύνολο καί στούς φορεῖς του.

Μέσα σ' αὐτά τά πλαίσια θά λειτουργήσει ἀπερίσπαστα ἡ ἰδιωτική πρωτοβουλία, μέ βασικό γνώμονα τό κοινό συμφέρον, ὅπως ἐκφράζεται στούς στόχους τοῦ ἐθνικοῦ προγράμματος οἰκονομικῆς καί κοινωνικῆς ἀνάπτυξης.

Ἄλλη πολιτική γιά τή γεωργία

Ἀκρογωνιαῖος λίθος τῆς Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. εἶναι ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἀγροτικοῦ τομέα.

Μακροπρόθεσμα θά προωθηθεῖ μιά ριζική θεσμική ἀλλαγή μέ τή δημιουργία ἀγροτοβιομηχανικῶν συνεταιρισμῶν νέου τύπου. Ἔτσι, θά σμίξει τό ἐργοστάσιο μέ τό χωράφι καί θά δημιουργηθοῦν οἱ προϋποθέσεις γιά μιά θεαματική ἄνοδο τῆς παραγωγικότητας. Ἔτσι, θά περάσει ὁ ἔλεγχος τῆς παραγωγῆς καί ἐμπορίας τῶν προϊόντων στούς ἴδιους τούς ἀγρότες. Ἔτσι τέλος, θά τεθεῖ τέρμα στήν ἐκμετάλλευση τῶν ἀγροτῶν ἀπ' τούς μεσάζοντες καί ἐμπορομεσίτες. Ἡ αὔξηση τῆς παραγωγικότητας στή Γεωργία θά ἀπαιτήσει, πέρα ἀπ' τή βασική αὐτή θεσμική ἀλλαγή, καί ἕνα μακροπρόθεσμο ἐπενδυτικό πρόγραμμα γιά τήν ἀνάπτυξη καί ὁλοκλήρωση τῆς ὑποδομῆς τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας (ὁδικό δίκτυο, ἀρδευτικά ἔργα κ.λπ.).

Τό ΠΑ.ΣΟ.Κ. θά πάρει ἄμεσα μέτρα γιά τήν προστασία τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἀγρότη. Θά ἐφαρμόσει γι' αὐτό μιά νέα πολιτική τιμῶν. Οἱ τιμές τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων θά ἐξαγγέλλονται ἐνωρίς, θά καλύπτουν τό κόστος τῆς παραγωγῆς καί θά ἀφήνουν καί ἕνα λογικό περιθώριο κέρδους. Τό ΠΑ.ΣΟ.Κ. θά ἐπιδιώξει τήν αὔξηση τῶν συντελεστῶν ἀποζημίωσης καί τήν ὁλοκλήρωση τῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας, μέ ἐπέκταση σέ ὅλους τούς κινδύνους πού ὀφείλονται σέ καιρικές ἀντιξοότητες, ἀλλά καί σ' ὁλόκληρη τήν παραγωγή (φυτική καί ζωική) καθώς ἐπίσης καί στό ἀγροτικό Κεφάλαιο.

Παράλληλα, θά δοθεῖ ἰδιαίτερη σημασία στήν προληπτική ἀσφάλιση τῆς παραγωγῆς —ἡ ὁποία σήμερα εἶναι οὐσιαστικά ἀνύπαρκτη. Μέσα στά πλαίσια τῆς βαθμιαίας ἀναδιοργάνωσης τοῦ συστήματος Ὑγείας τῆς χώρας, τό ΠΑ.ΣΟ.Κ. θά δώσει ἰδιαίτερη προτεραιότητα στήν ἱκανοποίηση τῶν ἰατροφαρμακευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ.

Οἱ συντάξεις τοῦ Ο.Γ.Α. ἀποτελοῦν σήμερα ὕβρη καί περιφρόνηση τοῦ ἀπόμαχου τῆς γῆς. Ἡ συνταξιοδότηση τῶν ἀγροτῶν θά χρειασθεῖ νά τεθεῖ σέ νέες βάσεις. Σάν προσωρινό καί ἄμεσο μέτρο τό ΠΑ.ΣΟ.Κ. θά τριπλασιάσει τίς σημερινές συντάξεις τοῦ Ο.Γ.Α. Ταυτόχρονα, θά παράσχει ἀνεξάρτητη σύνταξη στήν ἀγρότισσα καί θά μειώσει τό ὅριο ἡλικίας γιά τή συνταξιοδότησή της.

Ἡ κινητοποίηση τῶν ἐργαζομένων

Ἡ χώρα μας ἀντιμετωπίζει ἕναν καλπάζοντα πληθωρισμό, στασιμότητα —σέ χαμηλά ἐπίπεδα— τῶν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων καί ἕνα διαρκῶς διευρυνόμενο ἔλλειμμα στό ἰσοζύγιο πληρωμῶν. Ἡ προοπτική γιά τό 1980 εἶναι ἡ συνέχιση τοῦ ὑψηλοῦ διψήφιου πληθωρισμοῦ, ἡ σημαντική κάμψη τοῦ ρυθμοῦ αὔξησης τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἡ ἀνεργία καί ἡ παραπέρα ἀναδιανομή τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος σέ βάρος τῶν ἐργαζομένων καί σέ ὄφελος τῶν μονοπωλιακῶν συγκροτημάτων καί τῆς ὀλιγαρχίας τοῦ πλούτου. Αὐτή εἶναι ἡ κληρονομιά τῆς ἀλόγιστης δημοσιονομικῆς καί νομισματικῆς πολιτικῆς τῆς κυβέρνησης, τῆς ἀδυναμίας της νά ἐλέγξει ἀποτελεσματικά τίς τιμές τῶν ξένων καί ντόπιων μονοπωλίων, νά πατάξει τήν κερδοσκοπία τῶν μεσαζόντων καί τήν φοροδιαφυγή τοῦ μεγάλου κεφαλαίου.

Ἡ πολιτική τῆς μονόπλευρης λιτότητας, τῆς λιτότητας γιά τούς πολλούς καί τῆς χλιδῆς γιά τούς ὀλίγους, ἀποτελεῖ πρόκληση γιά τούς ἐργαζόμενους — τούς ἐργάτες, τούς ἀγρότες, τούς μισθωτούς, τούς ἐπαγγελματίες, τούς συνταξιούχους καί τή νεολαία μας.

Εἶναι ἀναπόφευκτο νά κινητοποιηθοῦν οἱ ἐργαζόμενοι ἐνάντια στήν πολιτική τῆς μονόπλευρης λιτότητας. Στούς δίκαιους ἀγῶνες τους γιά τήν προστασία τοῦ πραγματικοῦ τους εἰσοδήματος συμπαραστέκεται ἀνεπιφύλακτα τό ΠΑΣΟΚ. Στούς δίκαιους ἀγῶνες τους ἀντιτάσσει ἡ κυβέρνηση τά ΜΑΤ καί τίς αὖρες, τούς μηχανισμούς καταστολῆς, κι ἕνα ἀντεργατικό, ἀντιλαϊκό θεσμικό πλαίσιο. Χωρίς τήν κάθαρση πού προσδοκοῦσε ὁ λαός, χωρίς τήν ἐλληνοποίηση τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, χωρίς τήν ἀποσύνδεση τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἀπό ξενοκίνητους μηχανισμούς, δομήθηκε καί πάλι τό αὐταρχικό, μονοκομματικό κράτος τῆς Δεξιᾶς. Στά πλαίσια τοῦ κινεῖται ἡ Κυβέρνηση τῆς Δεξιᾶς γιά νά καθυποτάξει, νά κηδεμονεύσει, νά διασπάσει καί ν' ἀποδυναμώσει τό Συνδικαλιστικό Κίνημα τῆς χώρας μας. Ἔτσι μονάχα μπορεῖ νά κατοχυρώσει τήν ἀντιλαϊκή εἰσοδηματική πολιτική της καί νά ἐξασφαλίσει τά κέρδη τῶν μονοπωλίων, ξένων καί ντόπιων.

Στήν ἀντιμετώπιση τῶν κινητοποιήσεων τῶν ἐργαζομένων δέν δίστασε ἡ κυβέρνηση νά χρησιμοποιήσει κάθε θεμιτό καί ἀθέμιτο μέσο. Προσέφυγε στό ἀπαράδεκτο καί ἀντιδημοκρατικό μέτρο τῆς ἐπιστράτευσης. Παραβίασε τό Πανεπιστημιακό ἄσυλο. Ἐπέδειξε βάναυση καί πρωτοφανή ἀγριότητα γιά νά διαλύσει μιά εἰρηνική συγκέντρωση στά Προπύλαια. Τέλος, χρησιμοποίησε τό νομικό τέχνασμα γιά τά «ἀσφαλιστικά μέτρα» παραβιάζοντας ἔτσι τό Σύνταγμα πού κατοχυρώνει τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας.

Καθημερινά, συνειδητοποιοῦν οἱ ἐργαζόμενοι πώς ἡ Δεξιά σ' ὅλες τίς ἀποχρώσεις της πολλαπλασιάζει τούς κινδύνους καί τά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ἡ χώρα μας. Καθημερινά συγκρούονται μέ τήν πολιτική τῆς ἐξάρτησης, τοῦ αὐταρχισμοῦ καί τῆς λιτότητας. Καθημερινά οἱ λαϊκές δυνάμεις ἀναπτύσσονται, ἀπελευθερώνονται, σφυρηλατοῦν τήν ἑνότητά τους στούς κοινούς ἀγῶνες ἐνάντια στήν ἀτλαντική, αὐταρχική καί ἀντιλαϊκή πολιτική τῆς Νέας Δημοκρατίας. Καθημερινά οἱ λαϊκές δυνάμεις ὀρθώνουν καί προωθοῦν σταθερά τήν πολιτική καί τούς στόχους τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας, τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας καί τῆς σοσιαλιστικῆς ἀλλαγῆς.

Τό ρίζωμα καί τό ἅπλωμα τοῦ κινήματος τῆς ριζικῆς ἀλλαγῆς γίνεται κατά κύριο λόγο μέ ἀγῶνες καί διεκδικήσεις. Μέσα ἀπ' αὐτούς τούς ἀγῶνες σφυρηλατοῦνται τά μαζικά κινήματα στό χῶρο τῶν ἐργατο - ὑπαλλήλων, τῶν ἀγροτῶν, τῶν ἐπαγγελματιῶν, τῶν βιοτεχνῶν, τῶν ἐπιστημόνων, τῆς νεολαίας καί τῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης.

Ἡ διεκδίκηση τῆς ἐξουσίας

Ἄν καί μειοψηφία, κατόρθωσε ἡ Δεξιά νά κυβερνήσει τήν χώρα γιά δεκαετίες. Χρησιμοποίησε γι' αὐτό ὅλα τά μέσα: τήν βία καί νοθεία, ἐκλογικά συστήματα φτιαγμένα στά μέτρα της, τήν μονοπώληση τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης κι ἀκόμα τήν ἀνοιχτή παραβίαση τοῦ Συντάγματος καί τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν.

Σήμερα ὁ ὥριμος λαός μας ἀναζητεῖ τήν ριζική ἀλλαγή.

Ραγδαία συρρικνώνεται ἡ λαϊκή βάση τῆς Νέας Δημοκρατίας. Ραγδαία εἶναι κι ἡ μετατόπισή της πρός τό ΠΑΣΟΚ. Ἡ ἐντυπωσιακή πολιτική ἄνοδος τοῦ ΠΑΣΟΚ ἐναποθέτει βέβαια τεράστιες εὐθύνες στό Κίνημά μας. Γι' αὐτό τό ΠΑΣΟΚ ἐπιδιώκει τήν στέρεη συγκρότηση καί ἀνάπτυξη τῶν λαϊκῶν δυνάμεων μέ κύριο ἄξονα τήν Ἐθνική Λαϊκή Ἑνότητα. Ἔτσι τό ΠΑΣΟΚ ἀπευθύνεται στίς μεγάλες μάζες τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τίς καλεῖ νά ξεπεράσουν παλιές ἐξαρτήσεις καί προκαταλήψεις. Τίς καλεῖ νά συσπειρωθοῦν στό κίνημα γιά τήν ἐθνική ἀπελευθέρωση, τήν ἀνεξαρτησία, τήν ἐδαφική ἀκεραιότητα, τήν δημοκρατία καί τήν σοσιαλιστική ἀλλαγή.

Τό ΠΑΣΟΚ καλεῖ τόν ἄνθρωπο τοῦ καθημερινοῦ μόχθου νά στρατευθεῖ, νά πάρει τήν ὑπόθεση τῆς ἀλλαγῆς στά χέρια του. Σᾶς καλεῖ νά δώσετε τό παρών στούς ἀγῶνες τῆς δημοκρατικῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης, στούς ἀγῶνες τῶν ἐργατικῶν σωματείων, τῶν ἀγροτικῶν συλλόγων καί τῶν συνεταιρισμῶν. Μόνο ἔτσι θά κατοχυρώσετε καί θά διεκδικήσετε ἀποτελεσματικά τά δικαιώματά σας.

Τό ΠΑΣΟΚ σᾶς καλεῖ νά στοιχίσετε τίς τάξεις του. Νά στρατευθεῖτε ἀγωνιστικά. Νά μεταφέρετε τό μήνυμα τῆς ἀλλαγῆς σέ κάθε χωριό, σέ κάθε συνοικία, σέ κάθε χῶρο δουλειᾶς. Πάρτε στά χέρια σας τόν ἀγώνα γιά τήν Ἀνεξαρτησία, τήν Λαϊκή Ἐξουσία, τήν Δημοκρατία καί τόν Σοσιαλισμό.

Ὅλοι μαζί καί ὁ καθένας ἀπό τό μετερίζι του νά Σηκώσουμε τόν Ἥλιο πάνω ἀπ' τήν Ἑλλάδα.

Τό ὅραμα τῆς ριζικῆς ἀλλαγῆς καί τῆς λαϊκῆς ἐξουσίας εἶναι σήμερα ἄμεσα ὁρατό. Μπορεῖ καί πρέπει νά γίνει χειροπιαστή πραγματικότητα.

Στίς ἐπόμενες ἐκλογές τό ΠΑΣΟΚ θά διεκδικήσει τήν ἐξουσία. Γιά νά χαράξει μιά νέα πορεία. Μιά πορεία πού νά ἀνταποκρίνεται στούς πόθους καί στίς προσδοκίες τοῦ λαοῦ μας καί ἰδιαίτερα τῆς νέας γενιᾶς.

Ἐμπρός ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ γιά μιά Ἑλλάδα Νέα. Μιά Ἑλλάδα πού ν' ἀνήκει στούς Ἕλληνες».

«Ἀβάσιμη πολεμική καί εὐχολόγια» ἀπαντᾶ ἡ κυβερνητική ἀνακοίνωση

Κυβερνητικός ἐκπρόσωπος σχολιάζοντας τό λόγο τοῦ Προέδρου τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. στό Ἡράκλειο, δήλωσε τά ἀκόλουθα:

1ον) Ἀκολουθώντας τό δόγμα ὅτι δεσπόζει κανείς καλύτερα τοῦ λαοῦ ἐξάπτοντας τά πάθη του, παρά φροντίζοντας τά συμφέροντά του, ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ξεπέρασε σήμερα στό Ἡράκλειο τόν χειρότερο ἑαυτό του σέ ἀβάσιμη πολεμική, σέ δημαγωγική ἀνευθυνότητα καί σέ ἀντιφατικά εὐχολόγια.

Οἱ πολιτικοί κύκλοι κατανοοῦν ὅτι ὁ λόγος τοῦ Ἡρακλείου ἀπέβλεπε στό νά διασκεδάσει τή συντριπτική ἐντύπωση ἀπό τά πρωθυπουργικά ταξίδια καί τήν κατάρρευση τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ὁ λαός ὅμως δέν ἀγνοεῖ· α') ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. δέν ἐμφανίζεται γιά πρώτη φορά στήν πολιτική σκηνή καί δέν εἶναι ἀδοκίμαστος στήν ἄσκηση ἐξουσίας.

β') Ὅτι ἡ οἰκονομική κρίση ἀπό τήν ὁποία πλήττεται καί ἡ χώρα μας, δέν ἔχει βασικά ἐσωτερικά αἴτια, ἀλλ' ἀποτελεῖ παγκόσμιο φαινόμενο, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου τά μέτρα τῶν ἄλλων χωρῶν εἶναι αὐστηρότερα ἀπό τά ἑλληνικά, ἰδιαίτερα σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τούς μισθωτούς. Καί

γ') Ὅτι τυχόν ἐφαρμογή τῶν οἰκονομικῶν συνταγῶν τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ., πού προβάλλονται ὡς οἰκονομική πολιτική, θά εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τήν ἄμεση καί πλήρη κατάρευση τῆς οἰκονομίας.

2ον) Ἐπανέρχεται στήν ἐξωτερική πολιτική ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Καί δέν κουράζεται νά προφητεύει μή πραγματοποιούμενες προδοσίες καί ἐπικείμενες ἐθνικές καταστροφές. Ἔχει συγκλονίσει τούς ὀπαδούς του ἡ ὑπερήφανη δήλωση τοῦ Ἕλληνα πρωθυπουργοῦ ὅτι «οὔτε κηδεμόνες δεχόμεθα, οὔτε ἐκβιάσεις ἀσκοῦμε». Αὐτή ἡ ὑπεύθυνη στάση ἔχει δημιουργήσει τό ὑψηλό κῦρος καί τήν καθολική ἀναγνώριση.

Παραπονεῖται ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ γιατί τό ταξίδι στήν Ἀνατολική Εὐρώπη ἔγινε ἀργά. Προηγήθηκε ὅμως ἡ ἰδική του Κυβέρνηση. Καί ὄχι μόνο δέν τό πραγματοποίησε, ἀλλά ἀποποιήθηκε τήν πρόσκληση. Ἀντιφάσκει ἐπίσης ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. πρός τίς διακηρύξεις του. Ἐνῶ δῆθεν χαίρει γιά τήν ἀσκούμενη πολυδιάστατη πολιτική, διαμαρτύρεται γιατί μετά τό ταξίδι στίς χῶρες τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης ἐπακολουθοῦν ταξίδια καί πρός ἄλλες χῶρες. Διαμαρτύρεται δηλαδή, γιατί δέν ἀποφασίζουμε νά προσδεθοῦμε στό ἅρμα μιᾶς πολιτικῆς καί παράλληλα νά ἀποκαλούμεθα χωρίς δισταγμό, ἀδέσμευτοι. Κατά τά λοιπά ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἀνιαρή φιλολογία περί ΝΑΤΟ καί βάσεων πού δέν ἀξίζει πιά ἀπαντήσεως.

3) Ἀναφερόμενος στήν οἰκονομική κρίση καί στόν πληθωρισμό, ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ ἀπαριθμεῖ τά μέτρα πού θά πάρει, ἄν τυχόν τό κόμμα του ἔλθει στήν ἐξουσία. Δέν πρόκειται περί μέτρων. Πρόκειται περί παροχῶν. Αὐξήσεις μισθῶν καί ἡμερομισθίων, αὐξήσεις τιμῶν, φορολογικές ἀπαλλαγές καί ἐπιδοτήσεις. Πουθενά δέν λέγει πῶς θά ἀντιμετωπίσει τόν πληθωρισμό καί πουθενά δέν μνημονεύει ἀπό πού θά πορισθεῖ τά μέσα γιά νά κάνει αὐτές τίς παροχές. Ἀλλ' αὐτό πλέον δέν εἶναι κάν δημαγωγία. Εἶναι «διανομές κερμάτων σέ κρητικά βαφτίσια».

4) Ἡ μόνη ἀντιπληθωριστική πρόταση τοῦ λόγου τοῦ Ἡρακλείου εἶναι ὁ περιορισμός τῶν πιστώσεων, τῶν δαπανῶν τοῦ Τακτικοῦ Προϋπολογισμοῦ καί τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἐπενδύσεων. Ὑπάρχουν ἐδῶ δύο ἀντιφάσεις. Περικοπή τῶν δαπανῶν αὐτῶν δέν συμβιβάζεται μέ τήν πρόταση γιά αὔξηση τῶν παροχῶν. Ἐπί πλέον ὅμως μιά τέτοια περικοπή θά ὁδηγοῦσε ἀναγκαστικά σέ ὕφεση καί ἀνεργία, τήν ὁποία ὅμως ἐξορκίζει ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ.

5) Ἰσχυρίζεται ὁ λόγος τοῦ Ἡρακλείου ὅτι τά φορολογικά ἔσοδα καταβάλλονται ἀπό τούς μισθωτούς καί τούς συνταξιούχους. Κανείς δέν παραγνωρίζει τή συμβολή τῶν μισθωτῶν στά κρατικά ἔσοδα. Ὅμως καί σ' αὐτό τό σημεῖο ὁ λόγος εἶναι ἀνακριβής. Τό 1978 οἱ μισθωτοί, μολονότι πάνω ἀπό τό ἥμισυ τῶν φορολογουμένων, κατέβα[λαν] λιγότερο ἀπό τό 50% τοῦ [φόρου], ὁ δέ μέσος φορολογικός συντελεστής στό δηλωθέν εἰσόδημα τῶν μισθωτῶν ἦταν 6,5%, ἐνῶ τῶν λοιπῶν 9,9%. Καλό θά εἶναι οἱ σύμβουλοι τοῦ Κινήματος νά βγάζουν τά συμπεράσματά τους ἀπό τά στοιχεῖα καί νά μή προσπαθοῦν νά ἐπιβάλουν στά στοιχεῖα τίς ἐπιθυμίες τους.

6) Ὑποστηρίζει ἐπίσης ὁ λόγος τοῦ Ἡρακλείου ὅτι τά τεκμήρια, χάρις στά ὁποῖα περιορίσθηκε αἰσθητά ἡ φοροδιαφυγή, ἀπέδωσαν γιατί τάχα ὑπερφορολογήθηκαν οἱ πολίτες. Καί στό σημεῖο αὐτό οἱ σύμβουλοι τοῦ Κινήματος παρέσυραν σέ αὐταπόδεικτη ἀνακρίβεια τόν Ἀρχηγό τους. Εἶναι γνωστό ὅτι ἀπό τό σύνολο τοῦ φορολογητέου εἰσοδήματος πού δηλώθηκε τό 1979, ἀνερχόμενο σέ 369,5 δισεκατομμύρια δραχμές, ποσό 351 δισεκατομμυρίων δραχμῶν δηλώθηκε ἑκούσια ἀπό τούς φορολογουμένους ὡς εἰσόδημα καί ὄχι ὡς δαπάνη στό ὕψος τοῦ τεκμηρίου ἤ καί πιό πάνω ἀπ' αὐτό. Αὐτό διαψεύδει τόν ἰσχυρισμό. Κατά τά λοιπά τό ΠΑΣΟΚ ἐπανέρχεται στήν ὑπερτιμολόγηση καί ὑποτιμολόγηση, ἀλλά καί αὐτή [πα]ρά τίποτε δέν προτείνει γιά τήν ἀντιμετώπισή τους.

7) Στενοχωρεῖται γιά τό ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου ὁ λόγος τοῦ ΠΑΣΟΚ στό Ἡράκλειο. Λησμονεῖ ὅμως νά ἀποκαλύψει στούς ὀπαδούς του ὅτι ποσό 1,7 δισεκατομμύρια δολλάρια πηγαίνουν τώρα γιά καύσιμα καί ὅτι δαπανῶνται 400 ἑκατομμύρια δολλάρια γιά εἰσαγωγές αὐτοκινήτων. Ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ θέλει καί περιορισμό τῆς συναλλαγματικῆς δαπάνης γιά τά αὐτοκίνητα καί τάσσεται ἐναντίον ὁποιουδήποτε λογικοῦ περιορισμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν τους.

8) Ἐπέδειξε ὅλη του τή συμπάθεια γιά τή δῆθεν ἀδικημένη, ἀπό ἄποψη ἐπενδύσεων, Κρήτη. Δέν εἶπε ὅμως στούς κατοίκους τοῦ Ἡρακλείου ὅτι ἐφέτος ἐκτελεῖται στό νομό αὐτό πρόγραμμα ἐπενδύσεων 1,5 δισεκατομμυρίων δραχμῶν περίπου, ἐνῶ τό 1964—65, ὅταν ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ ἦταν ὑπουργός Συντονισμοῦ τό ποσό αὐτό ἦταν σχεδόν ἀνύπαρκτο.

9) Γιά ἄλλη μιά φορά ἐπιτίθεται ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐναντίον τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας στήν ΕΟΚ. Εἶχε ἐντούτοις τήν εὐκαιρία νά ἀναπτύξει τίς ἀπόψεις του στή Βουλή. Καί στερούμενος ἐπιχειρηματολογίας ἀπέφυγε εὐφυῶς τόν διάλογο. Κανείς πλέον δέν δίδει σημασία στούς μονολόγους του.

10) Προτείνει τήν τιμαριθμική ἀναπροσαρμογή τῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ. Θέλει ὅμως νά ἀποσιωπᾶ ὅτι μέχρι τοῦδε καί οἱ μισθωτοί καί οἱ ἀγρότες ἐξασφάλισαν, χάρις στά κυβερνητικά μέτρα, πραγματικό εἰσόδημα πολύ ἀνώτερο ἀπό τόν τιμάριθμο.

11) Δύο εἶναι τά νέα μηνύματα ἀπό τόν κοινότυπο λόγο τοῦ Ἡρακλείου. Πρῶτον, ὅτι καλεῖ σέ σχηματισμό Λαϊκοῦ Μετώπου καί δεύτερον, ὅτι βάλλει εὐθέως κατά τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τίς ὁποῖες ἐπιθυμεῖ νά ἀποσυνδέσει δῆθεν ἀπό ξενοκίνητους μηχανισμούς. Ὑπό τίς συνθῆκες αὐτές, μάταια τό ΠΑΣΟΚ προσδοκᾶ νά ἀποκτήσει κάποτε τήν ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ.

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Συνέχεια ἀπό τήν 1η σελίδα

σα στήν ἄνεση τῆς μοντέρνας ζωῆς, ἀλλά δέν μπορεῖ νά ἀποτελέσει κριτήριο γιά καμιά ἐκτίμηση.

Ἄν ἡ μόδα τοῦ μπλού - τζήν ἔχει κατακ[τήσει] φτωχούς καί πλούσιους, αὐτό [δέν] σημαίνει πώς λύθηκε τό κοινωνικό πρόβλημα καί πώς κατακτήσαμε τήν κοινωνική δικαιοσύνη. Ἄν κάποιοι πιστεύουν πώς πρέπει νά διατηρηθοῦν ὅλα τά γραφικά σπιτάκια τῆς Θεσσαλονίκης λ.χ. ἤ ὁποιας ἄλλης περιοχῆς, πρέπει νά μᾶς πείσουν πρῶτα πώς αὐτά ἀποτελοῦν τήν ἀρχιτεκτονική ἔκφραση μιᾶς ὁρισμένης ἐποχῆς καί δέν εἶναι ἁπλά καί μόνο τά ἀπομεινάρια τῆς κακομοιριᾶς τῆς ἐποχῆς αὐτῆς. Ἄν ἀληθινά ἀνάμεσα σ' αὐτά ὑπάρχουν τά χαρακτηριστικά δείγματα αὐτῆς τῆς ἔκφρασης καί ἄν ἡ κοινωνία καί ἡ πολιτεία πού τήν ἐκφράζει πιστεύουν πώς ἀξίζει νά σωθοῦν τότε ὀφείλουν νά μοιράσουν τή δαπάνη αὐτῆς τῆς σωτηρίας στό κοινωνικό σύνολο καί ὄχι νά τό φορτώσουν στόν ἄτυχο, κατά κανόνα, φτωχό νοικοκύρη αὐτοῦ τοῦ παμπάλαιου κτίσματος. Εὔκολα καί συχνά ἐπικαλούμαστε τά παραδείγματα ἄλλων λαῶν, ἀλλά σπάνια φροντίζουμε νά μάθουμε μέ ἀκρίβεια ὅλα τά στοιχεῖα καί ὅλες τίς συνέπειες. Γιατί, βέβαια, ἡ διατήρηση τῶν palazzi τῆς Ἰταλίας π.χ. δέν μπορεῖ νά μᾶς προσφέρε[ι κα]νένα πρότυπο ἀφοῦ ὅλοι οἱ ὅ[ροι] σύγκρισης εἶναι διαφορετικοί. Θά ἔλεγα γιά μιά ἀκόμη φορά πώς τελικά καί αὐτό τό πρόβλημα εἶναι πολιτικό καί μόνο μέ ἀντιφατικούς συλλογισμούς μπορεῖς νά ὑποστηρίζεις ταυτόχρονα τό δικαίωμα τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας καί τῆς ὁλοκληρωτικῆς της σχεδόν δέσμευσης.

Εὔκολη εἶναι ἡ ἀντίρρηση σέ ὅσα γράφω: πιστεύεις λοιπόν, θά μοῦ ποῦν, πώς πρέπει νά ἀφήσουμε νά καταστραφοῦν ὅλα ὅσα ἀπόμειναν, γιά νά ἱκανοποιηθοῦν τά συμφέροντα τῶν ἰδιοκτητῶν τους; Καί βέβαια ὄχι. Ἀλλά οἱ πολίτες μιᾶς εὐνομούμενης καί δημοκρατικῆς χώρας ἀνήκουν σέ μιά καί μόνο κατηγορία: ἔχουν ὅλοι τά ἴδια δικαιώματα. Δέν ἔχει κανείς τό δικαίωμα νά ἐπιτρέπει στούς 50 ἤ στούς 70 αὐτό πού ἀπαγορεύει στούς ὑπόλοιπους 50 ἤ 30. Κοντολογῆς τό πρόβλημα, θέλω νά πῶ, εἶναι πολύ πιό πολυεδρικό καί δέν ἀρκοῦν οἱ εὐαισθησίες τῶν αἰσθητικῶν, ἀρχιτεκτόνων, ἀρχαιολόγων ἤ ὁποιων ἄλλων γιά νά τό λύσουν. Ἄλλωστε ἡ πράξη ἔδειξε πώς ἔτσι δέν λύνεται. Καί ὅταν ἀκόμα τό κτίσμα κηρυχθεῖ διατηρητέο ἤ καλύτερα ὅταν ἀκριβῶς κηρυχθεῖ διατηρητέο, τότε ἡ μοίρα του εἶναι [illegible] σέ λίγα χρόνια θά ἔχει ἐρειπωθεῖ. Αὐτά ὅλα εἶναι ἁπλά καί γνωστά, μόνο πού κανένας δέν τολμᾶ νά τά παραδεχθεῖ.

Στόχος ὡστόσο τοῦ σημερινοῦ κειμένου δέν ἦταν αὐτός ἤ δέν ἦταν τόσο αὐτός. Ἀλλοῦ θά ἤθελα νά σκοπεύσω. Ὅποιος μελετᾶ τήν ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ διαπιστώνει πώς στίς πιό δημιουργικές ἐποχές οἱ ἄνθρωποι δέν ἀσχολοῦνται τόσο μέ τή διατήρηση τῶν παλιῶν ὅσο μέ τή δημιουργία νέων. Προπάντων σέ καμιά τέτοια ἐποχή δέν ἀντιγράφουν τό παλιά. Ἄν γιά κάποιο λόγο καταστρεφόταν ἕνα μνημεῖο στόν 5ο π.Χ. αἰώνα ἤ στόν 15ο μ.Χ. θά ἦταν ἀδιανόητο γιά τούς δημιουργούς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς νά φτιάξουν ἕνα καινούριο μέ τή μορφή τοῦ παλιοῦ. Πολιτισμοί πού οἱ ἀμύητοι τούς θεωροῦν συντηρητικούς καί προσκολλημένους στήν παράδοση, ἀρνοῦνται κάτι τέτοιο. Τό πιό πρόχειρο παράδειγμα μᾶς τό προσφέρει ἡ βυζαντινή ἀρχιτεκτονική ἀπό τόν 4ο ὡς τόν 15ο αἰώνα ἀνανεώνεται ἀδιάκοπα. Καί θά μᾶς μυκτήριζαν ὅλοι αὐτοί οἱ πρόγονοί μας ἄν μποροῦσαν νά δοῦν τίς τερατόμορφες ἀπομιμήσεις ἐκκλησιῶν πού ὑψώνουμε σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα. Μέ ἄλλα λόγια εἶναι τελικά εὔκολη λύση τό «κοπιάρισμα» τῶν παραδοσιακῶν μορφῶν, μόνο πού μαρτυρεῖ δημιουργική στειρότητα καί πνευματική νωχέλεια.

Ὁ χῶρος δέν προσφέρεται γιά συστηματικές ἀναλύσεις. Μέ ὑποχρεώνει νά περιοριστῶ σέ ἀποσπασματικές κρίσεις πού μόνο ἐρεθισμούς γιά κάποια σκέψη μποροῦν νά προκαλέσουν. Ἴσως καί νά δημιουργήσουν σφοδρές ἀντιδράσεις, ὅπως τό συνηθίζουμε. Γιά τό λόγο αὐτό θά προσφέρω ὑλικό διατυπώνοντας μιά γνώμη πού, ὅσο μπορῶ νά κρίνω, θά ἐνοχλήσει τούς παλιούς, ρομαντικούς Ἀθηναίους. Θέλω νά πῶ πώς ἡ πιό φημισμένη καί ἀγαπημένη πλατεία τῆς πρωτεύουσας, τό Σύνταγμα, δέν καταστράφηκε, ὅπως λέγεται καί γράφεται ἀπό ὅλους σχεδόν, μέ τήν κατεδάφιση τῶν παλιῶν της κτιρίων. Ὅσο θυμοῦμαι ἐγώ ὁ ἐπαρχιώτης, κανένα ἀπ' αὐτά πού χάθηκαν δέν εἶχε ἰδιαίτερη ἀρχιτεκτονική ἀξία. Ἀλλά καί κάτι περισσότερο: οὔτε ὡς μονάδες οὔτε ὡς σύνολο ἀνταποκρίνονταν στήν κλίμακα τῆς μεγάλης πλατείας. Τά σημερινά οἰκοδομήματα ὁρίζουν, νομίζω, μέ τό ὕφος τους εὐάρεστα τό χῶρο καί πολλά ἀπ' αὐτά, τά περισσότερα, εἶναι πολύ πιό ἀξιόλογα ἀρχιτεκτονικά δημιουργήματα ἀπ' αὐτά πού ἀντικατέστησαν. Ἄς εἴμαστε δίκαιοι· ὑπάρχουν σήμερα στόν τόπο μας ἀρχιτέκτονες πού ἀξίζουν ὅσο τουλάχιστο καί κάποιοι παλιότεροι (προσωπικά πιστεύω πώς ἀξίζουν πολύ περισσότερο).

Ὁ τελευταῖος λόγος: νά σώζουμε βέβαια τά παλιά, ἀλλά νά δημιουργοῦμε καί νέα, γιά νά βεβαιώνουμε τόν ἑαυτό μας πώς εἴμαστε ζωντανοί. Καί καλοί Χριστιανοί πού θυμόμαστε τό ἄφετε τούς νεκρούς θάπτειν τούς ἑαυτῶν νεκρούς.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ

ΤΟ ΑΘΗΝΕΕ ΕΔΩΣΕ 120.000 ΣΕ 12 ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ

Τά μεγάλα καταστήματα ΑΘΗΝΕΕ ἐγκαινίασαν τή φετινή σχολική χρονιά μέ τήν πιό πρωτότυπη ἰδέα. Πρόσφεραν 120.000 δραχ. σέ τσέκ δώρου ΑΘΗΝΕΕ γιά 12 μαθήτριες ἀπό 12 περιοχές τῆς Ἀθήνας. Οἱ μαθήτριες πού κέρδισαν εἶναι: Γεωργία Μητροπούλου Αἰγάλεω, Σόφη Δημητρακοπούλου Περιστέρι, Σταυρούλα Σηφάκη Ἀχαρναί, Ξανθή Φραγκαναστάση Καλογρέζα, Κωνσταντίνα Στέφου Ἄνω Ἰλίσια, Ζωή Μητροπούλου Νέα Σμύρνη, Εὐαγγελία Κορδίνη Ὑμηττός, Μαρία Μαρκουίζου Ἄλιμος, Βασιλική Ἀλέρτα Κολωνός, Εὐαγγελία Ἀλεξίου Ἐξάρχεια, Μαρία Παγιούλα Νέο Ψυχικό καί Κοραλία Γεωργακοπούλου Ψυχικό. Ἡ φωτογραφία ἀπό τήν παράδοση τῶν τσέκ.